Cetatea Bender – istorie și arheologie*

Sergiu MUSTEAȚĂ

Comunicarea prezintă pe scurt istoria cetății Tighina-Bender și istoricul cercetărilor arheologice ale acestui sit. Cetatea este una dintre cele mai importante fortificații medievale din Europa de Est și este un monument național, înscris în Registrul de stat al monumentelor protejate din Republica Moldova (nr. 12 (2238). Paradoxal, dar cetatea nu a beneficiat de o cercetare arheologică serioasă până astăzi. Monumentul a fost subiectul unor investigații arheologice modeste în anii 1969, 1990 și 2019. Această situație s-a datorat faptului că în perioada sovietică cetatea era o bază militară și era închisă publicului. Transformarea sa recentă în muzeu, lansarea unui proiect de reabilitare și accesul asigurat în interiorul fortificației ne dau speranțe în posibilitatea transformării acestui sit într-unul dintre cele mai atractive locuri turistice din Republica Moldova. În contextul proiectului de reabilitare a cetății, lansat recent și finanțat din fonduri europene, am realizat în toamna anului 2019 săpături arheologice preventive, ale căror rezultate vor fi prezentate în această comunicare. Cercetările arheologice au fost efectuate în diferite zone ale cetății. Aceste săpături, chiar dacă s-au realizat pe suprafețe mici, sunt foarte importante și susțin ideea necesității de a face săpături arheologice la scară largă în interiorul și în afara cetății. Dar aceste cercetări trebuie realizate împreună cu colegi din alte domenii, cum ar fi geologie, arhitectură etc.

* Comunicarea a fost realizată în cadrul proiectului 20.80009.1606.06 „Cercetarea și valorificarea patrimoniului arheologic medieval din Republica Moldova".